

 Національний технічний університет України «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»	Емблема кафедри	Назва кафедри, що забезпечує викладання
Інформаційні технології в перекладі Робоча програма освітнього компонента (Силабус)		Кафедра теорії, практики та перекладу німецької мови

1 Реквізити навчальної освітнього компонента

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>03 Гуманітарні науки</i>
Спеціальність	<i>035 Філологія</i>
Освітня програма	<i>Романські мови та літератури (переклад включно), перша - французька</i>
Статус освітнього компонента	<i>Обов'язковий</i>
Форма навчання	<i>Очна (денна)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>3 курс, весняний семестр</i>
Обсяг освітнього компонента	<i>3 кредити (90 годин): 36 годин – аудиторна робота, 54 годин – СРС</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>залік / ДКР</i>
Розклад занять	http://rozklad.kpi.ua
Мова викладання	<i>Українська/ Англійська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	кандидат філологічних наук, доцент кафедри теорії, практики та перекладу німецької мови Чайковська Олена Юріївна https://ktppnm.kpi.ua/node/1479
Розміщення курсу	https://classroom.google.com/c/NzM1Mjg0NTQwMTEx?cjc=e6gmdar

2 Програма освітнього компонента

1. Опис освітнього компонента, його мета, предмет вивчання та результати навчання

Вміння виконувати перекладацькі завдання, використовуючи для цього відповідні інструменти — невід'ємна складова професійної компетентності майбутнього

перекладача. Зміст освітнього компонента передбачає практичне вивчення основних понять та функцій сучасних перекладацьких програмних продуктів.

Метою вивчення освітнього компонента є формування у студентів здатності учитися й оволодівати сучасними знаннями (ЗК05), навички використання інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК12), здатності до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації) (ФК07), здатності вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань (ФК08), здатності здійснювати адекватний письмовий та усний переклад фахових текстів відповідно до чинних нормативних вимог (ФК13), здатності здійснювати постперекладацьке саморедагування та контрольне редагування тексту перекладу (ФК15).

Предметом освітнього компонента є робота у спеціалізованих перекладацьких програмних інструментах.

Після засвоєння освітнього компонента студенти мають продемонструвати такі **результати навчання**:

- ПРН02-ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати;
- ПРН06-використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності;
- ПРН15-здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів;
- ПРН16-знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності;
- ПРН18-мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах;
- ПРН20-дотримуватися морально-етичних та культурних норм, принципів академічної доброчесності та кодексу професійної етики, примножувати досягнення суспільства;
- ПРН21-здійснювати адекватний письмовий переклад і якісно редагувати фахові тексти з різних галузей знань відповідно до чинних нормативних вимог.

2. Пререквізити та постреквізити освітнього компонента (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Освітній компонент «Інформаційні технології в перекладі» вивчається у другому семестрі третього року навчання. Передумовами для успішного опанування курсу є загальна комп'ютерна грамотність та основи перекладацької компетентності. За структурно-логічною схемою ОП знання і вміння, здобуті у курсі «Інформаційні технології в перекладі», є передумовою успішного опанування освітнього компонента «Практичний курс перекладу. Частина 3. Технічні науки 1».

3. Зміст освітнього компонента

Розділ 1. Основні функції SDL Trados Studio для перекладу окремих файлів.

Тема 1.1. CAT-інструменти у перекладацькому процесі. Їх функції та роль, види. Огляд поширених CAT-систем.

Тема 1.2. SDL Trados Studio 2019. Інтерфейс програми. Поняття перекладацької

пам'яті(TM). Створення TM.

Тема 1.3. Переклад файлу Word в SDL Trados Studio 2019. Словник автодоповнень та термінологічна база (ТБ) як інструменти в CAT-системі. Вікно редагування перекладу.

Тема 1.4. Переклад файлу PowerPoint.

Тема 1.5. Переклад файлу Excel.

Тема 1.6. Переклад файлу PDF.

Тема 1.7. Розпізнавання фрагментів речень.

Розділ 2. Робота з перекладацькими пакетами. Створення власних ресурсів.

Тема 2.1. Пакети SDL WorldServer.

Тема 2.2. Alignment. Створення TM із паралельних текстів оригіналу та перекладу за допомогою SDL Trados. Імпорт файлів, опрацювання сегментів.

Тема 2.3. Створення словників автодоповнення на основі TM.

Тема 2.4. Створення термінологічної бази із попередньо підготовленого файлу Excel у додатку SDL Multiterm.

Тема 2.5. Використання власноруч створених перекладацької пам'яті, словника автодоповнень та термінологічної бази на практиці.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Основна:

1. SDL Trados Studio 2022. First Steps. Part 1: Translation of single files. Training, 2022: SDL plc., 87p.

Додаткова:

2. CAT Tools vs. Machine Translation: What's the Best Method? [Електронний ресурс] // Asian Absolute, . URL: <https://asianabsolute.co.uk/blog>

/2015/12/21/cat-tools-vs-machine-translation-whats-the-best-method/.

3. memoQ translator pro course - Basics

<https://academy.memoq.com/courses/memoq-translator-pro-course-basics>

4. OmegaT, the free translation memory tool <https://omegat.org/>

3 Навчальний контент

5. Методика опанування освітнього компонента

Навчання здійснюється на основі **студентоцентрованого підходу** та стратегії як групової, так і індивідуальної взаємодії викладача та студента з метою кращого засвоєння студентами матеріалу та формування у них відповідних компетентностей.

Під час навчання застосовуються **метакогнітивні, когнітивні та соціально-афективні стратегії**, які реалізуються через інформаційно-рецептивні, практичні, рецептивно-репродуктивні, пояснювально-ілюстративні методи навчання та зумовлюють такі форми роботи:

- самостійне опрацювання матеріалу та його апробація на практиці;

- інтерактивне спілкування з викладачем та іншими учасниками курсу;
- індивідуальне та групове вирішення труднощів;
- перевірка набутих знань способом виконання групових інтерактивних мультимедійних завдань та індивідуального тестування;
- перевірка набутих навичок через контрольні переклади.

Зазначені стратегії, методи та форми навчання мають на меті стимулювати пізнавальну діяльність студентів та забезпечити закріплення набутих практичних навичок володіння навичками роботи з перекладацьким ПЗ.

Для ефективної комунікації з метою розуміння структури та змісту освітнього компонента та засвоєння матеріалу використовуються такі інструменти комунікації як електронний кампус, електронна пошта, WhatsApp, Zoom, за допомогою яких спрощується розміщення та обмін навчальним матеріалом та здійснюється зворотній зв'язок студентам.

Навчання проводиться у комп'ютерній лабораторії з використанням комп'ютерів, інтернету, проектора, мультимедійних навчальних платформ та спеціалізованого як open source, так і ліцензованого перекладацького програмного забезпечення або онлайн через засоби дистанційного відеозв'язку.

№ з/п	Тема	Практичні заняття	Рекомендований час СРС
1.	Розділ 1. Основні функції SDL Trados Studio для перекладу окремих файлів. Тема 1.1. CAT-інструменти у перекладацькому процесі. Їх функції та роль, види. Огляд поширених CAT-систем. CAT-інструменти у перекладацькому процесі. Їх функції та роль, види. <u>Завдання на СРС:</u> Самостійний огляд десктопного інструменту OmegaT. Огляд поширених CAT-систем. Самостійний огляд онлайн-інструменту MateCat.	2	2
2	Тема 1.2. SDL Trados Studio 2019. Інтерфейс програми. Поняття перекладацької пам'яті(TM). Створення ТМ. SDL Trados Studio 2019. Інтерфейс програми. Поняття перекладацької пам'яті(TM). <u>Завдання на СРС:</u> Встановлення троял-версії SDL Trados Studio 2019, огляд інтерфейсу програми. Створення ТМ. Ознайомлення з основними функціями за інструкцією до SDL Trados Studio 2019.	2	2
3.	Тема 1.3. Переклад файлу Word в SDL Trados Studio 2019. Словник автодоповнень та термінологічна база (ТБ) як інструменти в CAT-системі. Вікно редагування перекладу. Переклад файлу Word в SDL Trados Studio 2019. Словник автодоповнень та термінологічна база (ТБ) як інструменти в CAT-системі. <u>Завдання на СРС:</u> Нечіткий збіг та його редагування. Автоматична заміна чисел. Вікно редагування перекладу. Автопропагування перекладеного тексту. Автоматична заміна чисел.	2	2
4.	Переклад файлу Word в SDL Trados Studio 2019. Перенесення форматування з оригіналу в сегмент перекладу. <u>Завдання на СРС:</u> Інтерактивний перегляд перекладеного документу. Розпізнавання термінології з термбази та її використання у перекладі. Робота з тегами. Збереження перекладеного файлу в внутрішньому форматі SDL та у форматі оригіналу.	2	2
5.	Тема 1.4. Переклад файлу PowerPoint.		2

	Переклад файлу PowerPoint. Автоматична локалізація дат. Редагування помилок, які трапляються у тексті оригіналу. <u>Завдання на СРС:</u> Додавання м'якого переносу рядка. Автоматична локалізація вказівки на час. Зведення сегментів оригіналу. Попередній перегляд та збереження перекладу.	2	
6.	Тема 1.5. Переклад файлу Excel. Інтерактивна перевірка засвоєння вивченого матеріалу. Переклад файлу Excel. <u>Завдання на СРС:</u> Самостійне проходження 2 інтерактивних завдань на опрацьований матеріал на платформі LearningApps. Альтернативний спосіб введення потрібної термінології з вікна ТБ. Самостійне проходження 2 інтерактивних завдань на опрацьований матеріал на платформі LearningApps.	2	2
7.	Тема 1.6. Переклад файлу PDF. Переклад файлу PDF. Автоматичний статистичний аналіз файлу перекладу. <u>Завдання на СРС:</u> Особливості перекладу формату PDF, пов'язані з тим, що це похідний формат. Обмеження у зведенні сегментів тексту оригіналу. Підготовка до проміжного тестування.	2	2
8.	Тема 1.7. Розпізнавання фрагментів речень. Розпізнавання фрагментів речень. <u>Завдання на СРС:</u> Контрольний переклад 1 опрацьованих типів файлів - Word, PP та Excel. Проміжне тестування. Індивідуальне тестування пройденного матеріалу через систему Google Forms.	2	2
9.	Налаштування проекту, необхідні для використання функції розпізнавання фрагментів речень. <u>Завдання на СРС:</u> Проміжне тестування. Індивідуальне тестування пройденного матеріалу через систему Google Forms.	2	4
10.	Розділ 2. Робота з перекладацькими пакетами. Створення власних ресурсів. Тема 2.1. Пакети SDL WorldServer. Особисті налаштування для зручної роботи в SDL Trados. Перекладацький пакет. Аналіз пакету. <u>Завдання на СРС:</u> Поняття контекстного збігу. Вибір збігу у вікні TM.	2	2

11.	Функція активного розпізнавання термінології. Можливість додавати терміни до ТВ. Інтерактивна перевірка тегів. Додавання, редагування, видалення коментарів до перекладу. <u>Завдання на СРС:</u> Копіювання сегментів з оригіналу в переклад. Фільтр перегляду сегментів. Створення зворотного пакету.	2	4
12.	Тема 2.2. Alignment. Створення ТМ із паралельних текстів оригіналу та перекладу за допомогою SDL Trados. Імпорт файлів, опрацювання сегментів. Пакети SDL WorldServer. Поняття Perfect Match. Теги у пакетах SDL WorldServer. Створення звіту про прогрес перекладу. <u>Завдання на СРС:</u> Ознайомитися із поняттям Alignment. Роль паралельних корпусів у перекладацьких процесах.	2	4
13.	Alignment. Створення ТМ із паралельних текстів оригіналу та перекладу за допомогою SDL Trados. Імпорт файлів, опрацювання сегментів. <u>Завдання на СРС:</u> Розділення сегментів під час обробки автоматично сполучених сегментів.	2	2
14.	Alignment. Обробка некоректно з'єднаних програмою сегментів. Імпорт результатів зведення у ТМ. <u>Завдання на СРС:</u> Зведення багатьох файлів оригіналу та перекладу одночасно.	2	4
15.	Тема 2.3. Створення словників автодоповнення на основі ТМ. Інтерактивна групова перевірка опрацьованого матеріалу. Створення словників автодоповнення на основі ТМ. <u>Завдання на СРС:</u> Самостійне виконання інтерактивних завдань до пройденого матеріалу на платформі LearningApps. Тема 2.4. Створення термінологічної бази із попередньо підготовленого файлу Excel у додатку SDL Multiterm. Створення термінологічної бази із попередньо підготовленого файлу Excel у додатку SDL Multiterm. <u>Завдання на СРС:</u> Повторення. Самостійне виконання інтерактивних завдань до пройденого матеріалу на платформі LearningApps.	2	4
16.	Тема 2.5. Використання власноруч створених перекладацької пам'яті, словника автодоповнень та термінологічної бази на практиці. Використання власноруч створених перекладацької пам'яті, словника автодоповнень та термінологічної бази на практиці.	2	10

	<u>Завдання на СРС:</u> Робота з термінологічною базою. Відновлення нечітких збігів. Домашня контрольна робота. Проходження заключного тесту до курсу. Контрольний переклад 2. Підготовка до сертифікації.		
17.	Сертифікація.	2	-
18.	Залік, підвищення рейтингу.	2	6
	Всього	36	54

7. Самостійна робота студента

Освітній компонент передбачає такі види самостійної роботи: підготовка до практичних занять, виконання підсумовуючих інтерактивних завдань, виконання ДКР та підготовка до сертифікації. Час, відведений на кожен з цих видів самостійної роботи, вказаний у п. 5.

4 Політика та контроль

8. Політика освітнього компонента

Відвідування занять

Відвідування всіх занять у курсі не є обов'язковим. Необхідною умовою для успішного проходження курсу є своєчасне виконання контрольних заходів, а умовою допущення до семестрової атестації є виконання ДКР. Однак, студентам рекомендується відвідувати практичні заняття, оскільки на них систематично розвиваються навички, необхідні для успішного виконання кінцевого тестування та проходження сертифікації. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за виконання завдань, які закріплюють практичні уміння та навички та сприяють успішній сертифікації виробником перекладацького ПЗ.

Кожен студент має право відпрацювати пропущені з поважної причини (лікарняний, мобільність тощо) заняття за рахунок самостійної роботи. Студент, який вчасно не здав домашню контрольну роботу через поважні причини, повинен особисто (або через іншу особу) не пізніше наступного дня повідомити про це і протягом тижня після виходу надати відповідні пояснення та підтверджуючі документи. У такому випадку йому надається можливість в індивідуальному порядку написати ДКР в домовлені терміни. Детальніше за посиланням:

http://osvita.kpi.ua/sites/default/files/downloads/Pol_potocnyi_kalendar_semestr_kontrol.pdf.

Порушення термінів виконання завдань та заохочувальні бали:

Заохочувальні бали		Штрафні бали	
Критерій	Ваговий бал	Критерій	Ваговий бал
Участь у перекладацькому проєкті	10 балів	Порушення термінів виконання контрольних заходів	-1 бал за кожен день
Участь у перекладацькому воркшопі чи зустрічі	5 балів		

Максимум заохочувальних балів, які можна набрати у курсі, становить 10 балів.

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (<https://kpi.ua/code>), а також у Положенні про систему запобігання академічному плагиату в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/47>).

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі мають можливість порушити будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами.

Здобувачі мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково із наведенням аргументованого пояснення, з яким критерієм оцінювання вони не погоджуються. З положенням про апеляції в КПІ ім. Ігоря Сікорського можна ознайомитися за покликанням: <https://osvita.kpi.ua/node/182>.

Інклюзивне навчання

Освітній компонент «Інформаційні технології в перекладі» може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

9. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Рейтинг студента(-ки) з освітнього компонента складається з балів, що він/вона отримує за:

№ з/п	Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1.	Контрольний переклад 1	15%	15	1	15
2.	Проміжне тестування	15%	15	1	15
	Домашня контрольна робота	40%	40	1	40
	Сертифікація	20%	20	1	20
	Контрольний переклад 2	10%	10	1	10
	Всього				100

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ

Критерії нарахування балів:

1. Контрольний переклад 1 — 15 балів

Контрольний переклад 1 складається із перекладу трьох файлів, MS Word, Excel та PowerPoint. Переклад кожного файлу оцінюється максимум у 5 балів.

Критерії оцінювання:

«відмінно» - 5 балів — переклад правильний, граматично, лексично та стилістично адекватний та відповідає всім вимогам;

«добре» - 4 бали — переклад правильний, граматично, лексично та стилістично адекватний та відповідає основним вимогам, але містить незначні неточності;
«задовільно» - 3 бали — переклад не зовсім правильний через наявність незначних порушень граматичного, лексичного чи стилістичного характеру або було порушено вимоги до оформлення тексту перекладу;
«незадовільно» - 0 балів — переклад неадекватний та не здатен виконувати роль цільового тексту.

2. Проміжне тестування — 15 балів

Проміжне тестування проходить у вигляді відповідей на 30 питань множинного вибору, на які є лише одна правильна відповідь. Кожна правильна відповідь оцінюється у 0,5 бала.

3. Домашня контрольна робота — 40 балів

Домашня контрольна робота проходить у вигляді кінцевого тестування і складається із 40 питань множинного вибору, на які є лише одна правильна відповідь. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал.

4. Сертифікація — 20 балів

Сертифікація проходить у вигляді відповідей на 40 питань множинного вибору, на які є лише одна правильна відповідь. Кожна правильна відповідь оцінюється у 0,5 бала.

5. Контрольний переклад 2 — 10 балів

Контрольний переклад 2 складається із перекладу 1 файлу з використанням власноруч створених словника автодоповнення та термбази.

Переклад файлу оцінюється максимум у 10 балів.

Критерії оцінювання перекладів:

«відмінно» - 9-10 балів — переклад правильний, граматично, лексично та стилістично адекватний та відповідає всім вимогам;

«добре» - 7-8 балів — переклад правильний, граматично, лексично та стилістично адекватний та відповідає основним вимогам, але містить незначні неточності;

«задовільно» - 6 балів — переклад не зовсім правильний через наявність незначних порушень граматичного, лексичного чи стилістичного характеру або було порушено вимоги до оформлення тексту перекладу;

«незадовільно» - 0 балів — переклад неадекватний та не здатен виконувати роль цільового тексту.

Результати рейтингового оцінювання оголошуються на останньому занятті перед заліком.

КАЛЕНДАРНИЙ КОНТРОЛЬ

№	Термін атестації	Умови отримання атестації
1	8-ий тиждень	Поточний рейтинг не менше 50% від максимально можливого поточного рейтингу

2	14-ий тиждень	Поточний рейтинг не менше 50% від максимально можливого поточного рейтингу
		Виконання ДКР (за умови зарахування роботи).

СЕМЕСТРОВИЙ КОНТРОЛЬ СТУДЕНТІВ

Отримання заліку		Критерій
1	Поточний рейтинг	RD $\geq$ 60

Для отримання заліку з освітнього компонента «автоматом» потрібно мати рейтинг не менш, ніж 60 балів. Студенти, які наприкінці семестру мають рейтинг менш 60 балів, а також ті, хто хоче підвищити оцінку у системі ECTS, виконують залікову роботу, і ця рейтингова оцінка є остаточною. Контрольна залікова робота полягає у виконанні перекладу, що перевіряє всі основні засвоєні у курсі навички. У разі написання залікової контрольної роботи на оцінку, нижчу за отриману автоматом, попередній рейтинг з освітнього компонента скасовується і до залікової відомості заноситься сума балів за залікову контрольну роботу («жорстка» PCO).

Залікова контрольна робота оцінюється у 100 балів максимум:

Критерії оцінювання:

Відмінно: 95-100 — переклад правильний, граматично, лексично та стилістично адекватний та відповідає всім вимогам, демонструє вільне володіння опанованими в курсі технологіями та інструментами.

Добре: 75-94 — переклад правильний, граматично, лексично та стилістично адекватний та відповідає основним вимогам, але містить незначні неточності та демонструє деякі обмеження у володінні опанованими в курсі технологіями та інструментами.

Задовільно: 65-74 — переклад не зовсім правильний через навність кількох незначних порушень граматичного, лексичного чи стилістичного характеру або було порушено вимоги до оформлення тексту перекладу, студент частково володіє опрацьованими в курсі технологіями та інструментами.

Незадовільно: < 60 балів — переклад неадекватний та не здатен виконувати роль цільового тексту, студент не володіє опрацьованими в курсі технологіями та інструментами.

Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок за університетською шкалою:

Бали	Оцінка за університетською шкалою
100 ... 95	Відмінно
94 ... 85	Дуже добре
84 ... 75	Добре

74 ... 65	Задовільно
64 ... 60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно

10. **Додаткова інформація з освітнього компонента**

Відповідно до Положення про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті здобувачі ВО мають можливість зарахувати результати свого навчання в інших формах освіти (наприклад, сертифікати про проходження дистанційних чи онлайн-курсів за відповідною тематикою). Детальніше: <https://osvita.kpi.ua/node/179>.

Силабус освітнього компонента:

Розробила:

доцентка кафедри теорії, практики та перекладу німецької мови, канд. філол. наук,
доцентка Івашкевич Леся Сергіївна

Ухвалено кафедрою теорії, практики та перекладу французької мови ФЛ (протокол № 11 від 03.06.2024 р.)

Погоджено Методичною комісією зі спеціальності 035 Філологія (протокол № 12 від 11.06.2024 р.)